

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Egyesüljenek a pártok!

Bécs áll megint a magyar politikai élet érdeklődése előtt. Megint nem azon múlik, hogy mit akarnak Budapesten, hanem hogy mi a szándék Bécsben. Mindenféle hírek vannak, amelyekből csak annyi igaz, hogy a király csakugyan mondta: »Nem hagyom magam sem itt, sem ott megfélemlíteni!« Valóban, az uralkodó nagyon nyugodt, mert jól látja, hogy a politika sem Magyarországon, sem Ausztriában nem igazítja már akkora mértékben a kedélyeket, mint valamikor, nem is olyan rég.

Még mindig azt kutatják és találgatják, hogy mi történt hétlőn Andrassy és Kossuth kihallgatásán. Beavatott bécsi politikai források szerint sem döntés, sem véleménymondás nem történt. Csúpan két jelenség az, amely a politikusok előtt áll.

Az egyik az, hogy a király hétlőn kiadta a jelszót: *egyesüljenek a pártok!* A királynak — éppen az osztrák példákön okulva — nincsen inyérese a kooperáció, se semmiféle blok. A királynak az afféle erős, hatalmas többség kell, mint a szabadelvű párt volt. Eddig Andrassy

és Kossuth más-más programmal mentek az uralkodó elé. Most közös a programjuk. Amikor a király előtt Kossuth elmondotta, hogy Andrassy programját támogatja és neki külön nincs programja, a király így felelt:

— Akkor miért nem egyesülnek?

— Andrassyék a 67. mi a 48 alapján állunk, — felelte Kossuth.

— De hiszen az alkotmány, egységes, a kormányzat is egységes, mire való a névben való elentét, amely örökös zavarokra ad okot? — kérdezte a király.

Ez most a legfontosabb szempont. A király azt akarja, hogy a választásokra az alkotmánypárt és a Kossuth-párt egyesüljön. A királynak ezt a fölfogását leginkább Apponyi Albert gróf látja kivezető megoldásnak a politikusok között. Nagy Emilék már csakugyan hangoztatják a fúzió szükségét és Kossuth Ferenc jól tudja, hogy legfőlebb harminc ember van pártjában, aki nem szívesen egyesülne az alkotmánypárttal. A terv legkevésbé talán Andrassynek tetszik, aki fél a függetlenségi párt bizonyos csoportjaitól.

Budapesten, mint Bécsben tudják, a legfontosabb tanácskozások a

fúzió körül folynak. A kormány az előtt a dilemma előtt áll, vajjon egész erejével 67-es alapon és a nyugalom jelszavával vegye föl a küzdelmet, vagy pedig tovább is a nép elé 48-as jelszóval menjen és 67-es alapon kormányozzon. Az első esetben Justhéknek könnyebb ellenzéki szerepük volna, míg a másodikban az a felő, hogy a nép nem hisz úgy sem Kossuthék igazi negyvenyolcasságában.

A király előtt az uralkodó szempont az, hogy neki liberális többség kell az általános választói jog parlamentjében s ezért kell már előre erős kormánypárt. A királynak egységes párt kell, amelylyel számolni lehet, nem ingatag, esetről-esetre való alakulás.

A Neue Freie Presse is, úgy tudja, hogy az a biztosíték, amit a magyar miniszterek eddig a királynak fölajánlhattak, a fúzió volt. A három koaléált párt egyesüljön s az új párt kötelezze magát, hogy nem lesz több nemzeti követelése. A függetlenségi pártban beállt szakadás folytán a fúzió kilátásai javultak, csakhogy most más előfeltételek mellett jöhetne létre a fúzió, mint azt kezdetben tervezték. Az új alakulásnak mindenekelőtt az a hátránya, hogy a régebbi koalícióhoz tartó képviselők

TÁRCA.

Az ő bajtársa.

— Ely Glend. —

Lison elvégezte a dolgait s céltalanul bolyongott az utcákon, a sűrő-forgó ember-tömeg közt. Kicsi volt és karcú, de a fejét magasán fentartotta, messzslátó emberek módjára. A korát nehéz lett volna eldönteni: éles vonásai voltak, de ő semmi esetre sem lehetett több húsz esztendősnél. Arra gondolt, hogy még korán van s találkozhatik Bélával, ha idejében telefonál neki.

Hiszen Béla jelentette reá néve az életet. Szerette őt, azért a szeretni tudásért, a mit csak ő adott neki és a hosszú órákért, a melyeken keresztül egyre reá gondolt. Ő belőle annyi minden lonódott Bélához, hogy ha őt elveszítette volna, önmaga is elveszett volna már félig. Most is egyre reá gondolt, amikor a biztosító társulat épületéhez ért, a melyben Althoff János is alkalmazott volt. Althoffal régi barátság űzte őt össze s mosolygott, mikor az arca

eszébe jutott. Egyszerű, megbízható ember volt s ez a minden komplikációktól mentes természet megnyugtatólag hatott reá. Még soha sem volt a hivatalában. Onnan is telefonálhatna! Belépett és bejelentette magát nála. Althoff elébe jött, vidám mosolylyal az ajkán.

— Erre jöttem és megakartam magát látogatni — szőlt Lison, egyenesen a szemébe nézve, mint mindig, a mikor hazudott.

— Szép magától.

Leültek egymás mellett a magánszobájában s beszélgettek egymással. Lison lassan beszél, mintha nagyon sok idő állna rendelkezésére. Közben megkérdezte, hogy telefonálhatna-e? Althoff odavezett a fülkéhez.

— Ismeri a számot? kérdezte szolgálatkészen.

— Igen, — felelt ő.

Ő mosolygott;

— Ah, úgy!

Már néhányszor megtette azt, hogy Althoff magánlakasa előtt elmenve, beszőlt hozzá s aztán telefonált, majd minden géne

nélkül beszélgetett vele egy darabig, aztán felemelkedett helyéről s távozott. Althoff sohasem kérdezte lőle semmit, ez boszantotta őt s egyszer elmondott neki egyetmást Béláról. Ha boldog volt, szőgyelte magát Althoff előtt. És most is, mikor az éppen megbeszélte légyott édes sejtésével a vérében, kijőtt a fülkéből, szigorú ráncokba szedte az arcát s komoran szőlt:

— Ma nem találkozhattunk.

Ugy tett, mintha bankódnék miatta s Althoff vigasztalta.

Mikor aztán végre útban volt a légyottra, a gondolatai vissza-visszakalandoztak a hivatalszobába, a hol az a csendes, önzetlen emberbarát lakott, a ki neki minden szavát elhitte.

Később bekövetkeztek Lisonra azok a szomorú napok, a mikor Béla logikusan megmagyarázta neki, hogy ő nem szabadulhat mindannyiszor azonnal, a mikor Lisonnak erre ideje van. Sőt elérkezett egy pillanat, mikor Bélában felébredt a lelkiismeret, s kijelentette, hogy azt az sáldozatot nem fogadhatja el Lisontól, hogy hírnevét anynyira kockára tegye miatta, az által, hogy nyil-

nagy része nem vesz részt az új fúzióban és így a magyar miniszterek sokkal kevesebb biztosságot nyújthatnak a királynak az új fúzió által, mert ez sokkal gyöngébb és sokkal erőtlenebb, mint régebben lehetett, amikor nagyobb fúzióra számíthattak volna. Ezekhez a tényekhez még egy súlyosabb körülmény is járul az tudniillik, hogy nem lehet előre tudni, vajjon a magyar kormány dolgozhat-e a jelenlegi parlamenttel, mert sokkal valószínűbb, hogy a házfelosztás lehetőségével kell számolnia. Ámde az új választások eredménye bizonytalan. Senki sem tudja előre megmondani, hogy milyen lesz a jövő magyar parlament többsége. Könnyen megtörténhetik, hogy a király hibába adta azokat az engedelményeket, amiket adott, mert az új választás új többséget hozhat, amely többségnek egész más a főfogása.

A másik szempont: hogy a király miért nem döntött. Ennek is természetes oka van. A trónörökös Berlinben volt s a király csak Ferenc Ferdinánd meghallgatása után dönt. Előbb Kristóffy Józseffel és Friedjung Henrikkel, az ő politikai tanácsadóival, tárgyal a trónörökös. Döntés csak aztán lesz! Hogy mi, nem tudni. Legbizonyosabban: fúzió, házfelosztás, választási reform.

Tíz éves bankszabadság. Wckerle miniszterelnök Bécsben járt.

Jelentést tett a minisztertanácsban történetéről, a miket azonban csak a kormánytagjai között uralkodó általános felleg és a bekövetkező érdemi tárgyalások alapján tüntethetett föl.

Ugy értesülünk, hogy nemcsak az ad hoc kérdésekről, hanem valami hosszabb, talán tíz évre kiterjedő kormányzati prog-

vánosan látta magát vele. Lison arra gondolt, a mit régebben mondott neki: Ez ám a bátorság, édes lánykám, te nem vagy olyan, mint a többiek, a kik mindig a világ szeméttől félnek. Igen, azelőtt neki is mindig volt ideje!

Ezekben a szomorú napokban is elment Althoffhoz Lison. Az ő nyugodt, semmit sem követelő modora jó hatással volt rá. De minden bizalma dacára sem beszélt vele szerelmi bánatáról, ellenkezőleg, mikor a telefontól jött s fájdalmasan vett tudomást róla, hogy Béla megint nem ér rá, magasabba emelte a fejét és úgy beszélt, mintha csupa gyönyörűség volna az élete. Althoff azt hitte, hogy a szerelme nyarat élék at most ók ketten. Lison és a szerelme. És ezáltal Lison lassan az elhagyatottság örvénye felé haladt.

Eljött egy nap, hogy Lison ezt írhatta emléknövénybe:

— Ha valaki, a kit nagyon szeretünk, bánatot okoz nekünk, akkor ez a bánat gyönyörűségé válik, mert hiszen ő miatta szenvedjük el. Az ember legalább érzi hogy él. A mélyseges szomorúság csak akkor következik, mikor a szerelmünk tüze hűlni kezd. Csak lassan áll ez be, észrevétlenül lepózik

ramról is van szó és itt a magyar állam és Ausztria közös és külön érdekszférájának meghatározása volna első sorban esedékes. Távol legyen tőlünk minden vadaskodás, vagy gyantúsítás, — hiszen csak a kapott híreket regisztráljuk — de a szerb kereskedelmi szerződés ügye, a függetlenségi pártnak ebben való szereplése, azután az annexió nyomán tamadt szerb konfliktus nagyon előkelő szerepet játszanak a szóban forgó érdekszférák szőnyegre hozatalában. Az osztrák részről tapasztalt ellenállást, a mely a bankérdés keretében minden gazdasági törekvésünkkel szemben érvényesülést keresett, bécsi beavatott körök, a magyar kormány egyes tagjaihoz jutott értesülések szerint, egyéb argumentumokból kifogyván, a magyar kormány volt függetlenségi többségének a monarchia közös érdekei ellen való belgrádi paktálásával okolták meg.

Egyelőre azonban maradjunk a nap híreinél. Ezeknek elege az, hogy Bécs nem akar bankprovizóriumot, se kétévést, se háromévést, hanem követeli a bankszabadság tiz esztendőre való megújítását. A magyar kormány nagy része a készfizesétek tárgyalhatása címén hozzájárulna ehhez, csak Kossuth óhajta, hogy legalább a vamerületi önállósítás biztosításáék, ha valóságban nem, akkor papíron, a szövetség lejárata, 1917-re. Bécsben és a kereskedelmi minisztériumban jól tudják, hogy ez tulajdonképpen a kormány függetlenségi pártjának kegyes csalafintasága volna, és hogy ha a bankszabadság három évvel később jár le, mint a vámszerződés, akkor ez az idő-differencia lesz a valamikülönítés akadályá. De Bécs még úgy sem hajlandó Kossuth állapontjának honorálására, csak abba egyezik bele, hogy a kormány programjában, szónoklataiban a gazdasági önállóság mint végcél említessék.

A katonai kérdésben formulát keresnek, a mely legalább kitélé legyen tetszetős, az ország közvéleményében bizalomgerjesztő. A századnyelv volna talan, a mit a kormány, a jobb jövőndő elélegéül hozna, azzal, hogy a többi majd a véderő reformja, tehát a lét-

számemelés, a mostani katonai költségek igen lényeges megnövekedése után következik. De mi az a századnyelv? Az, a melynek a századnak békében nyolcvan-kilencven, háború idején kétszáznegyven embere beszél, Oit, a hol a négy szakasz jórészt magyar, a cseh kapitány, az olasz hadnagy, a német őrmester, ha tetszik, ha nem, magyarul oktatja népet a német kommandó értelmére, mert különben hiába parancsol nincs akitől engedelmességet követelhet.

A reglama is ebben a szellemben intézkedik. Azt pedig, hogy az oláh baka a mellette menő oláh bakának németül mondja-e, hogy pajtas, igazítsd meg a borjumat, vagy magyarul, semmiféle századnyelvi reform meg nem szabhatja, mert nem ellenőrizheti.

Kossuth Ferenc pártja intőbizottságának értekezletén a helyzetről szólva, a többek között ezeket mondotta:

— A kibontakozás sikerét komolyan remélem; a jövő héten, azt hiszem, bekövetkezik. A döntő körökben nagy előzékenység mutatkozik és éppen ennek alapján várom, hogy a koronával most a válság megoldását perferkuálhatjuk. Ha azonban ismét akadályokra bukkanunk és reményeink megsemmisülnek, valóban alig marad más hatra, mint-hogy az egész párt ellenzékbe menjen.

A hét elején a kabinet tagjai ismét a királyljal tanácskoznak. Talán megint »koronatanács« lesz, a hogy a nemzeti korszak felhivatalosai a királlyal való együttes kihallgatást nevezik. A jövő hét folyamán megtörténik talan a kabinetnek hivatalban való megerősítése, vagy kineveztetése is, esetleg Andrássy Gyula gróf miniszterelnöksége alatt. A perspektíva ezek alapján koalíciós nemzeti szempontból elég kedvező.

A kormánypárt mintha nagyon is érezné helyzetének kényelmetlen voltát, egyebet se tesz, mint hogy az ellenzéki függetlenségi pártot tamadja: mért állanak e mellett a nemzetiségek és a horvátok? Mintha csak azon operálna, hogy a kormány-karamon kívül lévő csoportok össze ne verődjenek, mert akkor a kormányt is leszavazhatják.

be az éjszakába s jéghideget hoz magával és kriptaszagot. Ugy kezdődik, hogy az ember kevésbé szenved, s egyuttal mintegy megbénelést érez és minden elveszti a színet előtte. Az időt nem figyeli az ember, s a végtelenség érzése fut rajta keresztül, a nyomasztó csend és üresség. Az ember észre se veszi, hogy nehezebben léleklék. Célalannak látja és érzi magát és mindent maga körül. Szinte megsemmisülése az a saját egyéniségének, s itt kezdődik a szerencsétlenség.

Téli volt és Lison, az ő keskeny vállalval lassan, gondolat nélkül bolyongott az úton. Ürességet és fáradságot érzett s melegről, bizalomról álmodott. És ezekből a bizonytalan érzelmekből lassankint egy csendes szobanőtte ki magát, egy nagy zöld karosszékkal és Althoff Janossal a karosszékon.

Ismét eljött hozzá, hosszú, hosszú idő óta s szívesen maradt nála egy-egy órát. A művésztől, politikától, az emberekről beszéltek együtt. Lisonról magyarul is szó esett, de Althoff sohasem említette önmagát. És Lison nagyon megszerette őt, nem szenvedélyesen, de végtelen bizalommal és halásan, ő lett a vigasza, a nélkül, hogy bármit is tett volna valaha érte.

Althoff az otthonról beszélt neki a házasság boldogságáról, olyan férfival, a ki egyuttal bajtarsa is az asszonyának. Azt is elmondta neki, hogy meg fog házasodni, hogy egy kis fiugyermeke legyen. Azt is leírta előtte, milyenek reméli a feleségét.

Szinte lazasan, izgatottan, iránta való vágygyal eltelten kiáltott fel egyszerre Lison váratlanul!

— Ne nősüljön meg! Csaknem minden házasság boldogtalan! Nem kell lekötnie magát az embernek!

Igen, igaza van, — Althoff — minden bizonynyal okosabb, ha ezt nem teszi az ember.

Többé nem tért vissza erre a témára, de mindannyiszor cimerrege nézett rá, a mikor az ő székében ülve, olyan teóriákról beszélgetett, a melyeket tényleg csak teóriában ismert.

Lison nem sajnálta ezt a félreértést. Később nem is gondolt rá. Az egész csak hangulat volt.

Mint egy falevél, melyet hol az északi, hol a keleti vagy nyugati szél ragad meg és sodor magával, úgy táncolt egész télen at Lison egyik férfi karjáról a másikra. Egyszer-másszor kis flirtje is volt, de mindegyiket összehasonlítottá Bélával s mindenik után még

Fenyeget a válság.

Ha jól emlékszem, mintegy öt-hat év előtt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendkívüli értekezletet tartott Hódmezővásárhelyen, annak célja az volt, hogy mozgalmat indítson az Alföld általános gazdalkodási rendszerének a megváltoztatására, följelöltésére érdekében. Az 1905. év őszén ezen a megyén indúlvá, ugyanilyen intencióval adtam be a szegedi gazdasági egyesülethez memorandumomat, melynek tartalma az egyesület munkaprogramja gyanánt ugyanaz volt, hogy a magyar, — különösen alföldi — már elavult gazdalkodási rendszeren változtatni kell minden aron, minden eszközzel és sürgősen, ha kell: törvényhozási úton is, mert a maradásnak, a produktív erőket teljes petyhüdtégenek az előidőze motivuma tulajdonképpen a modern, intenzív értelemben való gazdalkodási rendszernek a meglőzése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület mozgalmá ez irányban, a Hódmezővásárhelyen az akkor erős érvekkel előállott vezetőség indítványra folytat, fényes vereséget szenvedett, míg én 1906-ban a szegedi gazdasági egyesülethez beadott memorandumommal szintén megbuktam. Szóba sem jöhet, hogy az én memorandumom megbukott, de hogy egy országos egyesület, amely orszagra szóló kapacitások összességéből van egybeállítva és a mely mindenesetre ismerni fogja azokat a föladatokat, amelyek őt a rendszerváltoztatás létrehozatalára indították, nemes törekvéssével hajótörést szenvedett, igazán érthetetlen és semmivel sem indokolható végzetes mulasztás volt.

Azóta négy-öt esztendő telt el; a gazdalkodási rendszerben, semmi változás és a nagy magyar alföldi mezőgazdasági kultúrája ott all, ahol felszáddal cselölt állott. A termés esztendők egymásutánja mellett visszamaradt, silány, a szántás-vetés elhanyagolása és a trágyázási rendszer hiánya, hiányos mivolta miatt.

Az a végzetes, ki nem küszöbölhető három nyomású váltórendszer a kis gazdaságokban, mely a jószágtenyésztést meg nem tűri, vagy ötven esztendőre megint becsesempezte magát úgy, hogy a ma iskolázó gyerekek érettségig semmi kilátásunk se lehet arra, hogy gazdasági boldoguljunk bekezdő végét elérnünk lehessen.

Ez idén is, a legkedvezőbb őszi idő dacára látok különösen a kisbirtokokon felelő részben kétharmad, egyharmad, egynegyed részben kikelt tarka őszi vetéseket, amelyek semmiesetre se bizonyítanak a színvonalon

jobban szerette őt. Éppen hütlensége folytán tanulta meg őt kellően megbecsülni s mindig kescribbé vált reá nézve, hogy hütelen hozzá. De ő akarta ezt, ő könnyelmű akart lenni s mindenképpen újabb és újabb erotikus érzelmekre vágyott.

Egy este, mikor lefekvőfélben volt, hangosan gondolkodott:

— Most agyba fekszem s örülök neki. A kezeimet egy cologna russe-szel mosom meg és cigarettám füstjét keresztülengedem az ujjaimon. Aztán a fejem alá teszem a kezemet és gyönyörű szépeket fogok álmodni. És álomban ismét csak te teszel boldoggá . . . te!

Igen, most lassan vetkezem le és holnap a barna udvarlóm karján táncokol tovább és egy szőke fog felettünk kacagni.

Lison tulajdonképpen semmi sem mulattatta igazán: belefartott mindenbe. Béla volt minden gondolata most is, azaz ez a szó »Béla« már nem is egyvalakit jelentett, hanem egy fogalmat. Annyi vágyat, annyi főrőtságot, annyi édes álmot kötött hozzá. Ez volt az ő titkos paradicsoma, ez a név, a minék semmi köze nem volt a külvilághoz. A külvilág rettenetes közönyt támasztott benne Közönyös volt az emberiség iránt és közö-

levő értelmes kultúra mellett, hanem mintegy, tényekkel igazolják azt, hogy a kulturális érzékünk még hátul, valahol a múlt század közepén ballag. Mikor aztán a termés eredményében érünk és levonjuk a levonandókat akkor látjuk, hogy egy egész esztendőre megint elhibáztuk összes gazdasági működésünket. Szidjuk a rossz őszt, a kellemetlen tavaszt, a nem várt aszályt, szóval mindent, ami látó vagy a képzeleti körünkbe jut, csak éppen arra nem gondolunk, hogy ősszel a földünket nem készítettük jól el és nem lestük ki a kedvező pillanatot, amelyben a vetést eszközöznünk kellett volna.

Ilyen gazdalkodási elvek és rendszer mellett nem csodálkozhatunk aztán, he évről-évre jobban és jobban betabulázódnak földjeink és termési sikereink folytán megfogózkodnak anyagi sikereink is.

Ha ma Magyarországon a mezőgazdalkodási rendszer megváltoztatásáról nem akar tudni senki, — sem a törvényhozás, sem a kormány, sem a testületek, sem a föllállítandó gazdasági kamarák: maguknak az érdekel gazdákknak, akik közel 12 millió katasztrális földön gazdalkodnak, — kell tudniok, és ha nem tudják, megmondom, hogy nem mind-egy, ha csak 48 millió, vagy 120 millió métermázsát termelnek; mert míg 48 millió métermázsá utalan csak 90 millió, 120 millió métermázsá utan 240 millió a bruttó bevételek, vagyis 144 millió koronával több!

Nem papírosra vetett üres kiszólások azok, amelyekkel elmondtam, — minden komolyan gondolkodó, szamitani tudó gazdának módjában all meggyőződnie arról, hogy a régi elavult, ütött-kopott, három nyomású gazdalkodási rendszer kiküszöbölésével nem érnénk-e el az eddigi termés háromszorosát? De ki gondolt ez idén az őszi vetésekre? — Ahol a tömentelen kikapcsolás, bekapcsolás, atruházás, föruházás, beruházás elejtés, kiejtés, beejtés, előnyök, hátrányok és vivmányok oly lekötött figyelemre készítették az egész politikai világot és a válságnak még ma sincs vége, ki is gondolhatja azt arra, hogy ha annak vége szakad, bizonyára több bajunk lesz majd akkorára készén varó me z ő g a z d a s á g i vá l s á g g a l!

Bernátsky János.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. november 17.

— Istentisztelet a külterületen. Papp Lajos reformatus körlelkész t. hó 21-én ma délelőtt 9 órakor a vekehrati alami népiszkolában istentiszteletet tart az azon lakó reformatus híveknél.

nyös volt a férfiak iránt, a kiket nem szeretett. És így önmaga fölött nevetve ült az Althoff zöid karosszékekben egy este, s nagyon fáradt szemekkel kereste azt, hogy őt ez az egy ember megértse.

— Férfjétek megyek — mondta Althoffnak, s maga elé nézett a szőnyegre.

— De hát ki az, a kit szeret? — kérdezte tőle Althoff.

— Én nem szeretem őt — felelte Lison rövid hallgatás után.

— Hát ő szereti annyira magát? — tudakolta ismét Althoff.

— Nem, es éppen ezért házasodunk össze. Nem, nem szeretjük egymást, de mind a kettőnknek olyan álmokép jár a fejében a mit nem érhet el soha, s azért mindörökre meg is fog maradni. A házasság az életnek nagy pihenése.

Mikor Althoff magára maradt, így szóló önmagához:

— Ezt Lison csak azért mondta, hogy nekem ne fájjon az, hogy mást választott, nem engemet.

Ezzel kivette a zsebéből a zsebkendőjét s tulágos széles mozdulattal hajtva be azt kékfelé, zajosan kifújta az orrát.

— Milyen a vetés. Október és november folyamán az előző hetek folytatásaként többnyire napos, enyhe és több ízben egészen meleg időjárás uralkodott, amelyet esténként ugyan néha felváltott a hűvös, seles, és esős (havas. sőt deres) időjárás is, mindazonáltal a külső őszi munkálatok befejezéséhez és talán nagy részben a vetések fejlődéséhez ennél jobb időt alig is lehetett volna kívánni. Buján, részben t ű l s á g o s g a z d a g o n fejlődtek a vetések. Nagyon sok helyütt legettetni, sőt elég sok vármegyében, igaz, hogy csak a nagyon korai vetéseket kaszálni is kellett, olyanyira bokrosak és erőteljesek voltak. Igaz, hogy a többnyire szépen, erőteljesen gyarapodott vetések között a rozsda is mutatkozik, úgy, hogy vöröses és sárgas színű búza és rozs mind több és több helyen látható. A férgek, rovarok és mezei egerek kártételei szintén szembetűnők már, nehől kiszántások is történtek emiatt. Különösen a hesszeni legyek, a csikoshátú búzaigé, a cserebogár és a drótféreg alcái okoznak elég sok kárt és főként a korán vetett gabonákat pusztítják. A repcét itt-ott hernyók tizedelik, ebből is kiszántottak már, de szintén inkább csak szórványosan. Az enyhe őszi időjárásban az őszi gazdasági munkálatok, sőt tavaszak alá az előmunkálatok is nagyobbára megtörténtek. A gumós növények veremelésére is nagyon kedvező idő járt. A szőlők befödésével is előkészültek, ugyszintén a gyümölcsfák és csemeték rendbehozásával. A jószág jó kondíciók között most is kijár még a legelőkre, rétekre és ahol a talaj megenyedi, a bujább és erőteljesebb vetésekre is. Már eddig is nagyon sok szálás takarmányt takarítottak meg a gazdák a legeltetésre alkalmas kedvező időjárás következtében és így szálás takarmány okozta kalamitásoktól alig is kell már tartani, legfeljebb a Tisza vidékének némely részében, ahol a kedvezőtlen nyári időszak következtében gabona, tengeri és különösen takarmány-féle nagyon kevés termelt. Hiány elég sok helyen álom-szálmában mutatkozik, nehől szalma hiányában még a homokot is fölhasználják alomnak, szerencsére azonban, a tengeriszar bősége a szalma hiányát a legtöbb helyen némileg ellensúlyozza.

— Szini előadás a Horváth Mihály emlékalap javára. Ahogy erről lapunk egy előző számában már hírt adtunk, Farkas Ferenc dr. szinigazgató — tarsulatának még rövid idő alatt — a szentesi Horváth Mihály emlékalap javára engedti az egy színházi est bruttó bevételét, leszámítvan abból csekély összegű készkiadásait. A szintársulat tagjai már nagyban készülnek erre az előadásra, melyet a folyó hó 28-án tartanak meg, amikor is özv. Tóth Józsefnének »Oglán béga« című, történelmi vonatkozású színműve kerül színre. Az előadás pénteken este lesz ugyan, de azért nem a pénteki előadásoknál szokásos mérsékelt, hanem a rendes helyárrakkal s a szép és nemes célt tekintve, melyet ezzel az előadással a szintársulat szolgál, nincsen kétségünk az iránt, hogy a közönségünk, kegyeletes megemlékezéssel a város hervadhatatlan érdemű egy fiára, Horváth Mihályra, a szorongásig meg fogja tölteni ezen az estén a nézőtér, hogy így minél több maradjon a bevételből a kegyeletes cél javára. Özv. Tóth Józsefné színműve Oglán béga különben is olyan vonzó dráma alkotás, mely — a nemes cél szolgálása mellett — sok gyönyörűséget fog szerezni a közönségnek.

— Panaszok a villamvilágítás ellen.

Mióta a csongrádi kapcsolat megvan és a villamos köz- és magánvilágítás a testvér-városban is megindult, egyre több és több panasz érkezik hozzánk a szentesi magánvilágítás nyomorúságos voltáról. Hol, miben van a hiba: nem tudjuk, de magunk is tapasztaljuk, hogy a villamos izzók azóta nálunk nem világítanak úgy, mint annak előtte, hanem csak szemrontóan pislognak, ami mellett bizonyít, hogy nincs meg a vezetékben az az áramfeszültség, amelynek — szerződés szerint — lenni kellene. Felhívjuk a panaszokra ügy a hazai villamossági részvénytársulat iteni üzemvezetőségének, mint a városi hatóság illetékes tisztviselőinek figyelmét azzal, hogy a lehető leggyorsabban orvosolják a bajt, mert az áramfogyasztás nálunk más városok újabb megállapodásaihoz viszonyítva, elég drága mulatság és a legkevesebb, amit a fogyasztó közönség a magas áramdíjak mellett megkövetelhet, bizonyára az, hogy a villamvilágítás jó legyen, annyival inkább, mert a ma csak pisálókó izzók, amelyek mellett nap-napra vakokoskodunk, éppen csak annyi áramot, ha nem többet fogyasztanak bosszantó pislakolásukkal, mintha megfelelő áramfeszültség mellett teljes világító erővel izzának. Ha a felpanaszolt bajon gyorsan nem segítenek, akkor — tartunk tőle — sokan fel fogják mondani a villamvilágítást és visszatérnek a szolid petróleumhoz. Ez pedig sem a Hazainak, sem a városnak nem lehet zűlet érdeke.

— Lovasított papok. Mi maradt nekünk a bosnyak annekszióból? Az avatatlan azt hiszi, hogy maradt két girbe-gurba ország és vagy ezer millió hadiköltéség adósság terhe. Hát persze, hogy megint tévednek az avatatlanság. Még valami maradt. Katonai reform maradt, sőt katonai reformnak, nagy tömegben. A csukaszürke egyenruha. A gamszini, a sárga öv. Hát még a reformnak legeszenciásabbja. Ez csak ezután fog kipattanni, de már kész felőle a határozat a hadügyminisztériumban. Arról van ugyanis szó — teszék hozzá — barátságos, de komoly arcot vagni — hogy lovasítani fogják a katonai lelkészeket. A hadügyminiszter nevezetesen úgy véli, hogy mozgás esetén a tabori lelkészek a sok gyaloglást nem bírják el. Hat járjanak loháton.

— Helyreigazítás. Lapunk folyó évi 92-ik számának újdonságok rovatában a "Hamis vádaskodás" címmel egy hírt közöltünk, mely szerint Pintér Ignác csanyleteiki lakos azért került hamis vadaskodás miatt a vadottak padjára, mert K. Gy. tanítóról Porubszky József csongrádi plebánosnak azt mondta el, hogy a tanító felügyelet nélkül hagyja növendékeit, részegen megy iskolába, stb. — holott a tanító ellen ennek folytán megtartott feyelemi vizsgálát során ezek az állítások alaptalanoknak bizonyultak; — továbbá, hogy a bűnügyi tárgyalás során az derült ki, hogy a plebános a beszélgetést túlozva adta tovább, Pintér a véd alól fölmentette. Ezt a hirdesésunkat rektifikálni kötelességünk, mert a most kapott hiteles értesítés szerint a plebános, akinek Pintér a tanítóról beszélt, nem Porubszky József csongrádi, hanem Porubszky János csanyleteiki plebános volt, aki a közbecsülésben álló csongrádi plebánosnak névkorona.

— Milyen idő lesz? Meteor erőről a következőket írja: A f. hó 9-ki változások, hatáskörében meghozta a jelzett változó, hideg jellegű időjárást, az első délre virradó napokat. A csapadék erősebb lett, külön-

sen a 13-ki változási nap hatáskörében, amikor többfelé az országban havazott is, vagyis teljesen jelzéseknek megfelelő volt az időjárás. Majd ismét enyhére fordult az idő és a visszafejődés tovább tart, míg ismét a hidegebb jelleg alakul ki különösen a 22 és 24-ki változások napok hatáskörében, amikor csapadékkal télicsebb jellegű idő köszönt be s a csapadék általános havazás alakjában is jelentkezik, különösen f. hó 25-én, vagy közvetlenül ezen változások nap kerül. E változásokat csökkentti a 27-ki változások nap egy nálunk nem látható holdfognyitással. November hónapnak még hátralevő változások napjai 22—24—25 és 27-re esnek. Ezek közül legerősebbek a 24 és 27-ikiek. November vége és december hónap eleje allandóbb szárazabb jellegű időjárást ígér, a 4-ke körüli kisebb változással és ezt követő alacsonyabb hőmérséklettel. December hónap változások napjai 4—7—12—13—16—20—21—23 és 26-ra esnek. Ezek közül legerősebb hatásuk a 7—12—16—21 és 26-ikiek. A 7-ki hideg, szeles, vagy viharos, a 12-ki enyhe, a 16-ki csapadékos, a 21-ki hóeséses és a 26-ki erősen hideg jelleggel.

— Hírek a színházról. Egy hét még és egy évre bezárul a színház, színtársulatunk tagjai kezükbe veszik újfent a vandorbotot és mennek tőlünk az ország legszélső keleti végére, Munkácsra. A f. hó 28-án lesz ebben az évadban az utolsó előadás, rákövetkező nap, hétfőn a színesek már utaznak az új állomás felé. A utolsó hét nagyon mozgalmasnak ígérkezik. Két estén át fog vendégszerepelni a színházban a budapesti vígszínház országot hírvé primadonnája, K o r n a i B e r t a, aki a B e r n á t című bohózatban és a T a t á r j a s operettben lép fel. Egy estét a Horváth Mihály alap növeledésének szentel a színtársulat, színre hozva öv. Tóth Józsefné "O g l á n b é g e" című történelmi vonatkozású színművét. Aztán f. hó 27-én, szombatn közönségünk kedvencének, S z a l o n t a i F e r i k é n e k lesz a búcsufelélése a "G é s a k e" bájos zenéjű operettben, aminek még nagyobb vonzóerőt ad az, hogy előadás után — a Szentesen létesítendő tudóvesszések dispensejére alapja javára — a kereskedő ifjak zártkörű táncvigalmat rendeznek a színházban, személyenkint 1 korona külföldi belépődíjjal, amire a belépőjegyek szintén a színházi pénztárnál válthatók előre. Szóval, a színházi évad utolsó hete méltó befelújító lesz F a r k a s F e r e n c társulata előadásai az évi sorozatának, amelyekkel annyi igaz élvezetet és gyönyörűséget szereztek derék színészeink a közönségnek.

— Kinevezés. Hamza Géza, a szegedi kir. törvényszék elnöke Bugyi Béla Szentes városi napidíjast a szentesi járásbírószághoz napidíjast nevezte ki.

— Alapítványok. Balázsovits Norbert főgimnaziumi igazgatónak a napokban személyesen jelentette be Móhr Béla dr. szentesi születésű fővárosi ügyvéd, hogy a maga nevére külön és fivérével közösen 1—1 alapítványt létesítenek a helybeli főgimnaziummal. Az egyik kizárólag a maga nevében teendő alapítvány 500 koronájának kamata a főgimnaziumi Horváth—Mihály-önképzőkör javára és arra szolgál, hogy vele évről-évre a legjobb szavalót jutalmazzák. A másik, 1000 koronás alapítvány Móhr Mihály dr. egyetemi tanár, néhai Móhr Samu, néhai Móhr Ferenc dr., Móhr József államvasúti főtisztviselő és Móhr Béla dr. ügyvéd nevére szól és kamatát egyrészt sze-

gényorsú tanuló segélyezésére, másrészt a történelemben kiváló előmenetelű tanulókat jutalmazására szolgál. — A Móhr-testvérekhez hasonlóan bizony sok volt tanulója főgimnaziumunknak segített a gondviselés és szorgalom kiváló társadalmi álláshoz a jó módhoz, közülük sokan utánozhatnak e nemes példát.

— Felolvasások. A Református körben és a felsőpartai iskolában vasárnap délutánonként megtartatni szokott felolvasások ma délután is megtartatnak. A Református körben d. u. 4 órakor kezdődik. Felolvas: Futó Zoltán ref. lelkész úr. Szavai: Molnár Irénke urleány. Felolvas Király László főgimn. tanár úr! — A Felsőpartai iskolában felolvas Csokonay József s. lelkész, Szavai: Illés Sándor főgimn. VIII. o. tanuló, felolvas Szilagyi Károly ref. tanító úr.

— A kereskedőifjak táncvigalma. A szentesi kereskedő ifjak a f. hó 27-én, Szalontai Ferike búcsufelélése után zártkörű táncvigalmat tartanak a színházteremben, melynek tiszta jövedelmét a Szentesen létesítendő, vármegyei jellegű, tudóvesszések dispensejének alapja javára szantak. — Az ifjak e táncvigalom belépődíját: személyjegy 1 kor., családjegy két korona, olyan csekély összességben alapították meg, hogy ez, a nemes, emberbaráti cél mellett, melyre a tiszta jövedelmet fordítják, már magában véve is kell, hogy részükre, a legényesebb erkölcsi siker mellett, az anyagi sikert is biztosítsa. A tanulmányaikra érvényes külön belépőjegyek a színházi pénztárnál válthatók előre.

— Szórakoztató estély. A szentesi iparosifjak önképző körében, az iparügyi ház nagyertermében a folyó hó 28-án lesz ebben a téli évadban az első szórakoztató estély, a következő műsorral: Felolvasás; szavaiat; zeneszám; monológ; szavaiat; zeneszám; monológ és végül zeneszám. Az estély kezdete délután fél 6 óra s a műsor után éjfélig tartó tánc következik. Belépődíj, tisztán csak a szórakoztató estélyre személyenkint 10 fillér; azoknak, akik a táncban is részt vesznek 50 fillér, míg a táncoló nők kísérői itt külön nem fizetnek. Az iparosifjak önképzőkörének téli szórakoztató estélyei méltán örvendenek évek óta közkedveltségnek s bizonyosra lehet venni, hogy ezek az estélyek az idén is nagy vonzóerővel lesznek a közönségre.

— Öngyilkos katona. Török János sándorfalvi legény, aki a szegedi 46-ik gyalogezred köztelte volt, a napokban otthon, a falujában felakasztotta magát és mire végetes tettt észrevették, már meghalt. Török János ez évi október elején vonult be a katonasághoz. Öngyilkosságának okát nem tudjuk. Valószínűleg nem tettset neki a kasszánya élet és ezen való neki búslutában kereste a halált.

— Színházi játérend. A színházi évad utolsó heti műsorát az igazgatóság így állította össze: Folyó hó 21-én, ma este páros bérletben n a g y k a b a r é; 22-én pártalan bérletben, klasszikus est: M o l i é r e n e k "F ö s v é n y" című vígjátéka; 23-án páros bérletben, K o r n a i B e r t a n a k a vígszínház primadonnájának vendégfellépésével B e r n á t é n e k s b o h o z a t; 24-én pártalan bérletben K o r n a i B e r t a m a s o d i k f e l l é p t e l T a t á r j a s o p e r e t t; 25-én páros bérletben J ó k a i s z i n m ű v e, az A r a n y m e m b e r; 26-án bérletzúnetben, a Horváth Mihály emlék alap javára O g l á n b é g, történelmi színmű újdonság; 27-én pártalan bérletben s S z a l o n t a i F e r i k e b ú c s ú f e l l é p t e l v e l, a G é s a k o p e r e t t; 28-án, utolsó előadás, F a r k a s I m r e d a j t a t e k a, a S z e n t g a l l e n i k a l a n d, újdonság.

— Országos vásárok. Békéscsabán az ez évi téli országos vásár december 3—4—5 és hatodikán lesz, a két első napon a jószágvásárral, míg a kirakodó árúvásár a két utóbbi napra esik. — Kiskundorozsma ez évi téli országos vására december hó 5-én lesz.

— Nagy Gábor szőlőnagybirtokos Kóly (Bihar m.) annyi köszönő és elismerő levelet kapott az utóbbi időben az ő világhírű DELAWARE szőlőjét és borát illetőleg, hogy egész bizonyos mértékig szőlőgazdánk rövid időn belül mindent el fognak követni, hogy a »DELAWARE» szőlőkben ne hiányozzanak. Oly sok előnye van e kitűnő szőlőnek és bornak, hogy kötelességet vélünk teljesíteni, midőn t. olvasóinknak ajánljuk, hogy hozzászóljanak meg Nagy Gábor, Kóly (Bihar m.) képes árjegyzékét, mely különben is mindenkit érdekli, igen hasznos tartalmú könyv és ingyen küldi mindenkinek.

* A gyógyászat hihetetlen módon haladt a legutolsó évtizedben. Így például ma a régi, kitűnő háziszor, a csukamajolaj is új formában kapható, mely nemcsak határyaitól visszatetsző szagától és ízétől mentes, hanem feltétlenül könnyen emészthető állapotban nyújtja, ami hatásának erejét növeli. És ez a »Scott-féle Emulsió», melyet minden gyógyszerárban árúsítanak.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle EMULSIÓ. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, akik először tesznek kísérletet a

Scott-féle Emulsió-val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fenntartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényeztetett inyknék és a meggyengült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Irodalom.

Aktuális könyvtár cím alatt nagyszabású, teljesen eredeti irodalmi vállalkozás indult meg Budapesten Szomahazy István szerkesztésében, mely egy még egészen új, eddig ismeretlen téren nyit ösvényt. Egy sajátos irodalmi műfajt teremt meg. Belevizsi az irodalomba művészi eszközökkel

dolgozó aktualitás hatalmas erejét. Az első kötetet Godanyi Zoltán, »Repülőgépen az északi sarkra» írta, melyben fantasztikus színben ecseteli az ötven év múlva történendő eseményeket. Az ő regényében a repülőgép oly közismert fogalom, mint ma a vasút vagy az automobil. Ára 1 korona 50 fillér. »Kacagó szélhamosok» a címe a második füzetnek, melyet a kitűnő író Choinoky Viktor írt. Két nagyszabású tolvajcsinny beszél el szellemes, humoros modorban s felemlíti a rendőrség legutóbbi baklövését és a postatolvajokat is. Ára 20 fillér. Kapható az Aktualis Könyvtár kiadóhivatalában, Budapest, IV. Veres Pálné-útc. 16, továbbá minden könyvkereskedésben és vasúti könyvelárúró helyeken.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb) 5 - 500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmaszva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak címre: L. Schlesinger Berlin 18. (Deutsche land.) 52-2

Felelős szerkesztő: BÀNFAI LAJOS.

Kiadótulajdonos »Szentés Vidéke» könyvnyomda

CSIKOS KOCKÁS SHANTUNG ARMURE

és »Henneberg» selyem 1 K. 35-től feljebb, hármentre és vámentesen. Mint potafordultávala.

SELYEM

Seidenfabrik. Henneberg in Zürich.

Keresztcsillag

MAGGI

-féle

húsleves kocka, darabja 6 fillér,

1 tányér (1/4 liter) leveshez

a legkiválóbb húsleves szilárd alakban és a szükséges konyhasót és fűszert is tartalmazza; ez

a legjobb!

Csak a MAGGI névvel és a keresztcsillag védjeggyel valódi!

A Szentési Központi Takarékpénztár R.-társaság

Kölcsönt ad:

Váltóra, ház- és földbirtokra

Előleget nyújt:

Értékpapirokra, árukra és mezőgazdasági terményekre.

Takarékbetétet:

elfogad, azokat adómentesen kamatoztatja.

Tűz és jégkár ellen:

biztosításokat felvesz és életbiztosításokat köt.

Elvállalja:

eterhelt házak és földbirtokok rendezését, valamint házak, földek adásvételét a legelőnyösebb feltételek mellett.

Hosszú lejáratú:

törlesztéses felmondhatatlan kölcsönt ad és közvetít 10-től 65 évre, régi kölcsönöket kicséréli.

Heti betéteket:

4 éves csoportokban 1 koronás heti befizetéssel alakít és a betéteseket üzleti nyereségben részesíti.

A SZENTESI KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Tatai brikett! Tatai darabos szén.

KITŰNŐ jutányos szobafűtési SZÉN.

Shállítja a

2-1

Magyar Általános Közszénbánya Részvénytársulat.

Budapest, V. Erzsébet tér 19.

Makulatur papir kapható a Kiadóba.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetni arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tonkára teszi arcbőreit úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-crème-jével elért (különösen Francia és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhívt, ártalmatlan és az arc minden tisztátlan sága (szepők, májfoltok, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utanozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleivel kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőreit, eltünteti a szepőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkát, miteszert, arc és kéz vörösséget. Az arc ideális szép, úde és ifjú lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 K. nagy tégely 2 K. Margit-szappan 70 fill. és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben, 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezni irni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad, 8-1 A.

KAPHATÓ SZENTESEN:

Bozóky György, Ifj. Várady Lajos,

Metzger Karoly Vecsery Miklós,

gyógyszertárakban.

Sátor Pál

divatháza Szegeden,

a hatóságilag

engedélyezett

végeladása

kezdetét vette.

5-1

A cég tisztos hírnevéhez kizárólag a legújabb s kiváló minőségű árúk kerülnek

gyári áron alul

eladásra.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étványat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor.

Próbadoboz 50 fill.

Fő- és széküldési raktár:

NÁDOR

GYÓGYSZERTÁR.

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Farkas Eugénia, Metzger Ede, Török János, Várady L. Ifj., Vecsery Miklós és Sajó György gyógyszertárakban. 26-1

Most kössön
jövő évi szállításra

MÉSZRE

csakis

KLÁR ANDOR cégnél

Debreczen,

egyedüli mészgyár Bihar megyében, mely kizárólag fával égetett fehér darabos meszet termel.

Évi termelés 1000 waggon.

Kérjen ajánlatot!

forduljon minden érdeklődő,

ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfak, Diszcserejek, Tülevelűek, Kerítés-növények, Boggyógyumölcsűek stb. 12-2

Szőlőoltványok. (1. ssma árú)

európai és amerikai szima és gyökeres vesszők. (Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai

faiskotak és szőlőoltványtelepek

Szentes város tanácsától.

9204—1909 szám.

Hirdetmény.

Szentes város határában az 1883. évi XX. t. c. értelmében gyakorolható vadászati jog 18 rátára osztva az 1910 évi január 1-től 1915 évi december hó 31-ig terjedő 6 évre nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

A haszonbérbe adás 1909. évi november hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor a gazdasági tanácsnoki hivatalban fog eszközöltetni.

A bérbeadáskor egy évi bérösszeg azonnal lefizetendő.

A ráták nagysága és a részletes árverési feltétel a gazdasági tanácsnoknál a hivatalos órák alatt megtehető.

Kelt Szentes város Tanácsának 1909. évi november 4-én tartott üléséből.

Dr. Mátéffy
polgármester.

3—1

**Musgrave
EREDETI IR KÁLYHA**

10—1

A jelenkor legjobb töltőkályhája. Minden nagyságban 80—3200 m³ fűtőerővel.

Garms Chr. kályhagyára, Bódenbachban
Raktár: Gunszt Lipót udódánál,

Szentes.

Szentes város polgármesterétől.

9743|1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szentes város rkapitányságánál előléptetés folytán megüresedett egy lovasrendőri állásra, mely 960 korona évi fizetéssel, 50 korona lakbérrel és ruházattal van javadalmazva, pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket a polgármesteri ígató hivatalba folyó évi november hó 30-ik napjának délután 5 órájáig adják be.

Szentes, 1909. évi november hó 12.

Dr. Mátéffy
polgármester.

2—1

Óvszerek:
Valódi francia és amerikai gyártmány!
Orrosilag ajánvira! Feltétlenül biztos!
Óvakodjunk silány utánzatoktól.
GUMMI! Eredeti csomagolásban.

Á r a k:

- 12 drb. finom minőség K 2—4
- 12 „ francia gyártm. K 6—10
- 12 „ eredeti amerikai K 10—12
- Capot american (rövid) K 4—6

Hálhólyag 12 drb. finom K. 6—10
„NON PLUS ULTRA“ K. 6—10

Mintagyűjtemény célszerű összehelyezésben 12 drb. K. 5—, 25 drb. K. 8—.

Női óvszer Pesarium oclusivum K. 3—5
Sérkötő valódi angol acélrugóval K. 7—10 Cs. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikus pelottával egy oldal K. 12—, két oldal K. 24—.

Suspensor (heretartó) darabja K. 1—240

Havibaj-kötő darabja K. 5—11

Haszkötő darabja K. 7—24. Gummi görccsér harisnya darabja K. 3—12. Irrigator teljesen felszerelve drb. K. 5—9.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY“ Uj!
legmegbízhatóbb női óvszer K. 15

Szétküldés titoktartás mellett 20 kor. felül rendele nel 20°, arkedvezmény Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. I 1—13.

KELETI J. gummiárúk és betegápolási cikkek gyára.

Budapest, Koronaherceg-útea 17.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Táncanfolyam

a Gimnázium és Polgári iskola növendékei részére.

Tisztelettel értesitem a n. b. szülöket, hogy az Ipartestület nagytermében kizárólag a fent nevezet intézet növendékei részére

táncanfolyamot

nyitok; minden új, és divat táncot tanítok, közöttük a bostont is. Tandij 10 korona. a tanfolyam kezdete november hó 11-én délután 5 órakor; jelentkezőket telveszek bármely napon délelőtt 9 órától 12-ig lakáson 1. ker. Törs Kálmán-útea 3 sz. alatt, de a szülők kivánságára szívesen megjelenek házuál is. Miután pedig ezen tanfolyam az illetékes igazgatóság tudtával és engedélyével történik, úgy a. t. szülők, valamint az intézetbeli ifúság szíves pártfogását kérem.

Kiss Károly
okleveles t. tanító.

3—3

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

RÉTHY-BÉLA
GUMMIPEMETEREK
BÉKÉSCSABAN
ARA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-FÉLE
PEMETERÜ CUKORKÁNÁL

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

10—1 I. DOBOZ 60 FILLÉR.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-útea 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen	Borhegyi, hughyafő	Horgász, étvágygerjesztő
Borszéki Fókut, kósvány ellen — az ásványvizek királya	Boholti, üdítő víz	Kásonfókut (Salutaris) jód és lithium tartalmú
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	Előpataki, sárgaság ellen	Répaty, égvonyes ásványvíz
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz	Felsőrókosi Mária, légesőhurut ellen	Székely-Selters, idült gyomorhajok ellen
Baross, vesebaj ellen	Hargitai, üdítő ital	Stajtkai, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja hogy a természetes ásványvíz gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

20—16

Főraktáros: EISLER LAJOS.

Hirdetmény.

Minden ember gondoskodjék önmagáról és családjáról!

Legegyszerűbb módja a jövő biztosításának, ha az:

„Eszéki Kölcsonös Segélyző Szövetkezet“

tagjává belépünk, ahol már 1 korona havi tagsági díj ellenében: munkaképtelenség esetén az ember önmagának 50 korona havi segélyt, elhalálozása esetén pedig családjának 2000 koronát biztosít.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Czirbus József,
megbízott.

Szentesen, I. k. Nyíri-útcia 16.

Ügynökök az egész környékre felvértetnek.

Feltűnést keltő találmány! A fogápo újra használtzerek csak részben felelnek meg hivatásuknak. Az illatos szajviz a fogkőlerakodást meg nem akadályozza, a fogpor hosszas használata pedig a fogzomancát koptatja el. Ezek hiányokon segít egy kitűnő új találmány, a Sztraka-féle Menthol fogszappan, mely erős bacillus-ölő hatásánál fogva a szájüreget hatástanosan deszinficálja,

a fogakat fehéríti a s romlástól megóvjá. Beszerezhető gyógyszertárakban, drogeriákban egy koronaért. 3 dbt 3 kor-ért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol, Kapható Szentesen Vecsery Miklós gyógyszerárában. 5—1

A Nagy Gábor-féle **DELAWARE** szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány, vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánni vele, aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállításhoz útadás mellékeltetik ingyen és ebből kinezheti mindenki, hogy miként őrlesse el, kezelje pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a fitokszer és bimbója, vesszője telben soha el nem tagy. Holdanként átlag 35 hektóliter terem s egy bimbójából 3—4 fűrt fejlődik. Valódi bötterm legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetévesztetni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajtával, ügyelni kell arra, hogy a Nagy Gábor-féle fajt kapjuk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad mint az aszu, edes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyitért kél el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bár: nek küldök 1 koronáért.

A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetnek királyi közgyűzövei hitelesített eredeti fénykép felvételeit szines kivitelenben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőültvényekről, lugasztetéséről is ad részletes, helyes útáigazításokat

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÖLY
pósta, tavirda és távbeszélő állomás.
Levelez magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

Legnagyobb nyeremény
esetleg
600.000 márka.

Szerencse-jelentés!

A nyereményekért
az állam
kezeskedik.

Meghívás a Hamburg állam által garantált nagy pénzhisorsolás nyeremény-eséjeiben való részvételre, a melyben okvetlenül

9 millió 841.476 márkát kell nyerni.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
600000 márka.

Nevezetesen:	Főnyeremények á:
560000 márka:	300000 márka:
550000 „	200000 „
540000 „	100000 „
530000 „	60000 „
520000 „	50000 „
510000 „	45000 „
305000 „	40000 „
303000 „	30000 „
302000 „	20000 „
	15000 „
	10000 „

stb.

Összesen a sorsjáték, mely 7 osztályból áll, 100000 sorsjegyet tartalmaz 48405 nyereménnyel és 8 prémiummal, úgy, hogy közel

az összes sorsjegyek felének nyerni kell.

A nyeremények osztályról-osztályra emelkednek, nevezetesen az I. osztály legfőbb nyereménye eseti. 500000 márka, a 7-ik osztályé eseti, 600000 márka.

A sorsjegyek hivatalos ára az 1 ső osztályban egész sorsjegyért 6 márka = 7 kor., fél sorsjegy 3 márka = 3 kor. 50 fill., negyed sorsjegy 1-50 márka = 1 kor. 75 fillér.

Az államcímerrrel ellátott hivatalos sorsolási tervet, melyből a következő osztályokra való beíratások, valamint a pontos nyereményjegyzék kiűnnek, kívánatra ingyen és bérmentve megküldöm.

Minden résztvevő a megtörtént húzás után megkapja a hivatalos sorsolási jegyzéket.

A nyeremények, az állam által biztosítva, pontosan kifizetnek. Megrendeléseket kérem azonnal, legkésőbb november 19-ig

Samuel Heckscher senr. Bankgeschäft, Hamburg 36.

cimre intézendő.

Itt levágandó.

Megrendelő levél Heckscher Sámuel Sehr, Banküzletének, Hamburg 36.

Küldjön nekem) egész sorsjegyet, 6 márka = 7 kor.
) fél „ 3 „ = 3 kor. 50 fill.
) negyed „ 1-50 „ = 1 kor. 75 fill.

Cim:

A sorsjegyek árát mellekelve küldöm) A szükségtelen sorok
postautalványon „) áthúzandók.
2-1) sziveskedjék átvenni.)

